

Mesečna cena 26 Din,
za inozemstvo 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telef.
št. 440.
Dolje: Kocenova ulica 2. Telefon
št. 190.Rekopisi se ne vračajo.
— Oglasi po tarifi —

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišče: Ljubljana, Prešernova
ulica 54. Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125 in 3126.Inseratni oddelk: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2492.Podružnica Maribor: Aleksandrova ce-
sta 13. Telefon št. 455.Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.Računi pri pošti, čeki, zavodi: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha št. 78.180;
Wien Nr. 105.241.

Ljubljana, 25. februarja.

Poljska je pred odločilnim preokretom celotne svoje notranje politike. Vlada je predložila sejmju svoj načrt ustave revizije, ki smo ga v glavnih potezih že objavili. Načrt nove ustave je zelo obširen in obsega veliko večino ustavnih členov. Sestavljen je po ustavih raznih držav tako, da je iz vsake vzeto ono, kar se je zdelo najboljšje. Pri tem se je oblast predsedniške republike silno povečala, zvišala se je starostna meja za volilno upravičenost in pri sestavi senata ter postavitvi kandidatov za predsedniško mesto si je prezident zavaroval večjo moč. Vlada je sicer sejmju odgovorila; sejm more z absolutno večino glasov izreči ministrstvu ali tudi posameznim ministrom nezaupnico, toda z absolutno večino poslancev, nakar mora predsednik ali ministrstvo odločiti o posameznem ministru odpuštili ali pa razpustiti parlament. Tudi voljki dobijo aktivno volilno pravico. Razen izdatnega povečanja oblasti predsednika pomeni ustavnih načrt prav tako omejitve moči doslej tako rekoč vsevoljnega sejma.

To so poleg že objavljenih poglavitnih določb vladnega načrta. Časopisi vladnega bloka so te dni pričeli ogromno kampanjo za načrt ustave revizije. V proklamaciji, ki so jo objavili ob tej priliki, imenujejo dosedanje ustavo — nesmisel, ki se je izdelala l. 1901. tako strahotno slabo zato, ker sta oba takrat si nasprotujoča politična tabora morala skleniti kompromis, ki je izločil iz ustave vse dobre določbe. Mi pa hočemo, pravi proklamacija, priboriti državi dobro ustavo. Legalna pot za nas ni pot kompromisa, ker ne maramo postati nezvesti svojemu principijelnemu stališču. Zato ne maramo krpiti soglasja iz načelnih nasprotij. Obračamo se te da na vse one, ki imajo v sebi državne instinkte, s pozivom, da nas podpirajo pri tem delu. Naša dolžnost je, dati bodočim generacijam ustavo, ki naj zagotovi najboljše razvojne možnosti državi in sposobnost, braniti moč in silo Poljske.

Toda kako misli vladni blok, odnosno Pilsudski pripomoči svojemu ustavnemu načrtu do zmage v sejmju, je še uganka, kakaj tamkaj razpolaga samo s 33 odst. glasov, dočim je za revizijo potrebna večina 60 odst. Velika večina sejma se šteje k opoziciji napram vladi in tudi v vprašanju ustavne reforme zastopa povsem odklonilno stališče. Opozicija nasprotuje predvsem omejitvi parlamentarne kompetence, možnosti razpustitve sejma, še posebno pa določbo, da uživajo poslanci imuniteto samo za svoje funkcije v sejmju, kar pomeni, da se morejo umakniti tudi v času sezi za politične pregreške izven parlamenta. Zato napoveduje opozicija najostrejši boj in pripravlja samostojne revizijske načrte.

Posebno borbeno je levčarska opozicija, to so socialistična stranka, radikalna ljudska stranka wyzwoleńie in kmečka stranka. Te stranke so sploh zoper vsakršno preudrebno ustavo in zastopajo stališče, da bi se mogla spremeniti kvečjemu v smeri razširjenja državljanških pravic in kompetence parlamenta. Zato napovedujejo vladnemu načrtu neizprosno boj. Socialistični listi objavljajo pretne vladi in naglašajo, da ji doslej samo zato niso predlagali nezaupnice, ker bi morala taka nezaupnica v sedanjih razmerah sprožiti revolucionarne boje; kakaj ne more biti dvoma, da bi sedanja vlada ne prepustila sejmju oblasti brez boja.

Iz navedenega se dovolj jasno razvidi, da se pripravlja na Poljskem zelo huda parlamentarna ter sploh notranje-politična borba. Ako ostane opozicija tako borbeno, kakor kažejo doslej izjave njenih govornikov v sejmju in njene časopisi, potem se mora boj poostri do skrajnosti.

Z nasprotni strani pa tudi ni pričakovati popuščanja. Kakaj s temi težnjami, kakor jih hoče realizirati ustavni revizijski načrt, je posegel Pilsudski v politično areni ter izvedel majski prevrat l. 1926. Ako bi maršal sedaj odnehal, bi prekal svoj nastop in vse svoje delo zadnjih let, in sicer prav v trenutku, ko je pred uresničenjem svojih ciljev.

Toda kako bo opozicija, ki ima v sejmju dveterjetsko večino, prisilil pod svojo voljo, je povsem nerazrečljivo. Pilsudski se je doslej vedno prizadeval, da je varoval formalnost in ustavnost. Ali bo mogel na tej poti vztrajati do odločilnega uspeha?

Uvedba zlate valute na Češkoslovaškem

Praga, 25. febr. h. Jutri se vrši občni zbor češkoslovaške Narodne banke. V zvezi s tem so poročali listi o uvedbi zlate valute na Češkoslovaškem. Na vprašanje nekaterih novinarjev je odgovoril guverner dr. Pospíšil, da sicer vlada razpravlja o uvedbi zlate valute, ki je izvedljiva, vendar pa ne namerava v ta namen zahtevati aiti notranjega niti zunanje pomoči.

Otvoritev obmejne konference v Pirotu

Prisrčen sprejem bolgarskih delegatov — Svečana otvoritvena seja — Meritorne razprave začnejo danes

Piro, 24. febr. 6. Bolgarski delegati, ki so dospeli v Piro sinoči ob 8., so bili zelo prisrčno sprejeti od zastopnikov mestne občine in naših delegatov. Na kolodvoru jih je pozdravil pirotski župan Džadžić, ki je v svojem govoru poudarjal, da pomenja pričetek pogajanj med našo državo in Bolgarijo novo dobo v odnosih obeh bratskih držav. Ako vstopa tudi Bolgarska v pogajanja s tako dobro voljo, kakor Jugoslavija, je upati od tega velike koristi za obe državi. Na županov pozdrav je odgovoril vodja bolgarske delegacije generalštabni polkovnik Cvetko Popov, ki je dejal, da sta jugoslovenski in bolgarski narod bratska naroda in da prijateljstvo obeh narodov ne sme postati dvomljivo. Za tem so se bolgarski delegati odpeljali v avtomobilih

v hotel »Nationale«, kjer so nastanjeni. Danes ob 11. dopoldne je bila otvoritvena prva seja obmejne konference v slavnostni dvorani pirotske občinske uprave. Otvoril jo je s kratkim govorom župan Džadžić, nakar je govoril vodja naše delegacije Rajko Vintrović. Seja je v glavnem služila za medsebojno spoznanje in izmenjavo pozdravov. Dopoldne so si bolgarski delegati v spremstvu novinarjev ogledali mesto.

O konferenci je bil izdan komunikat, ki pravi, da se je na njej določil dnevni red za prihodnjo sejo, ki bo jutri ob 10. dopoldne, nakar se je seja opoldne zaključila. Na čast bolgarski delegaciji je bil danes opoldne prirejen banket, na katerem je bilo izrečenih mnogo iskrenih zdravic.

Posledice hitrega vremenskega prevrata

Mesto snežnih zametov groze sedaj plazovi in poplave Razstreljevanje ledu na rekah — Silen orkan v Dalmaciji

Beograd, 25. februarja, r. Južno vreme, ki je zajelo vso državo in povzročilo precej naglo tavanje snega, je prineslo sicer precejšnje olajšanje situacije v železniškem prometu, v kolikor se tiče snežnih zametov, istočasno pa je rodilo novo nevarnost: v goratih delih države snežne plazove, v dolinah in nižinah pa nevarnost katastrofalnih poplav. V vseh ogroženih krajih, zlasti v Vojvodini in Banatu, se že sedaj pripravljajo da odvrnejo pretečo nevarnost. Na ogroženih mestih so že opravili delavski oddelki s potrebnim orodjem in pripomočki, da preprečijo kopičenje ledu in porušenje obrambnih nasipov.

Beograd, 24. februarja, p. Tekom današnjega dne je temperatura v vsej državi poskočila znatno nad ničlo. Po večji je bila zabeležena najnižja temperatura v Sarajevu, kjer so imeli —13. Tudi tam pa se je temperatura danes dvignila na 4 stopinje nad ničlo, dočim je bilo v Beogradu popoldne 6 stopinj, v Zagrebu 6, v Ljubljani 7 stopinj nad ničlo. V železniškem prometu so z izjemo proge Gostivar-Ohrid prenehale vse ovire, izvržajoče od snežnih zametov. Povsod drugod so proge že očistile in vzpostavljali promet. Po komunikaciji, ki ga je zvečer objavilo promet-

no ministrstvo, pa povzročajo sedaj ovire snežne lavine. V tem pogledu je najbolj prizadeta Slovenija, kjer je bil tekem današnjega dne promet na več progah deloma prekinjen.

Zagreb, 24. februarja, n. Danes so plavale po Savi velike plošče ledu, ki so ogrožale Savski most ter bi nakopičene mogle povzročiti poplave. Zato je mestna občinska uprava odredila, naj se razbijači s dinamitom. Danes ves dan so delavci od Savskega mostu pa do Trnja razbijači led s dinamitnimi patronami. Sava je narasla za 90 cm nad normalo.

Šibenik, 24. februarja, n. Orkan, ki je v soboto in večerj divjal nad Dalmacijo, je imel nad 130 km orzne na uro. Med viharjem je treskalo, obenem pa padal gost sneg, ki je znova pokril vso severno Dalmacijo. Vihar je porušil in polomil več sto telefonskih in brzojavnih drogov. Orkan je bil tako jak, da je v gozdu pri Pribirskih mostih porušil skoraj vsa drevesa s koreninami vred. Porušil je tudi pontonski most preko reke Krke. Ladje, na katerih je most stal, so se večinoma potopile. Orkan je tudi drugje povzročil mnogo škode, ker je porušil tudi nasade ojk in višeni.

Avidijence

Beograd, 25. febr. 6. Danes popoldne je bil sprejet od kralja v avdienci minister prometa dr. Korošec. Predsednik vlade general P. Živković, ki tekem dneva zaradi bolezni ni prišel v svoj kabinet, je bil sprejet od kralja ob 6. popoldne v avdienci, ki je trajala pol ure. Kralj je dalje sprejel tudi predsednika novo osnovane »Jugoslovenske akademske čitalnice v Zagrebu« g. Ivana Zlojška.

Iz srednješolske službe

Beograd, 24. febr. p. Z odlokom prosvetnega ministra je postavljen za suplenta na gimnaziji v Mariboru diplomiran filozof dr. Vladimir Kralj, za strokovnega učitelja na gimnaziji v Celju pa Ivan Savjovic.

Poslovanje državnega sodišča

Beograd, 25. februarja, 6. Državno sodišče za zaščito države je nastanilo začasnno v četrtem nadstropju kasakcijskega sodišča, 3. marca pa se preseli v prostore bivšega finančnega ministrstva, kjer bo stalno nastanjeno. Sedaj proučuje državni tožitelj z desetimi tajniki predmete, ki so bili doslej predloženi državnemu sodišču. Vseh je nad 700, od teh pa je bilo okoli 500 aboliciranih po kraljevi amnestiji. Po preselitvi v stare prostore finančnega ministrstva bo pričelo s sodnimi razpravami. Kot prvi pridejo na vrsto dva ali trije vojniski procesi.

Umor v črnogorskem samostanu

Podgorica, 24. februarja n. Po vsej Črni gori, zlasti pa v Podgorici je vzbudil največjo senzacijo zločin, ki se je pripetil v slovitem samostanu Ostrovu med Nikšićem in Podgorico. Umorjena je bila Marija Plamenac, ki se je že pred 30 leti posvetila samostanskemu življenju. Uživala je velik ugled ter je bila splošno spoštovana. Zločinec je prišel v njeno stanovanje ter ji s nekim težkim predmetom razbil lobanjo. Ni znano, ali je bil umor izvršen iz koristiljublja, ali iz kakih drugih razlogov.

Obnova pouka v Zagrebu

Zagreb, 24. febr. n. Danes se je zopet pričel reden pouk v vseh zagrebških srednjih šolah. Jutri se bo pričel pouk tudi v osnovnih šolah.

Mrz je prodrl v vročo Afriko

Kairo, 25. febr. (h.) Meteorološka postaja poroča, da je pritisnil v Sudan silen mrz.

Gospodarska Mala antanta

Beograd, 24. febr. 6. Dopoldne se je v zunanjem ministrstvu vršila konferenca zastopnika zunanjega ministra dr. Kumandustija, rumunjskega poslanika Filodora in češkoslovaškega poslanika Šebe. Na konferenci so razpravljali o problemu ustanovitve gospodarske Male antante. Govorilo se je tudi o sklicanju konference zunanjih ministrov Male antante, ki naj bi se vršila meseca julija v Ilidži pri Sarajevu.

Načrt novega vinskega zakona

Beograd, 25. februarja, 6. V ministrstvu za kmetijstvo je izgotovljen zakonski predlog o vinu. Ze svoječasno je bil uveljavljen zakon o obnovi in pospeševanju vinogradništva. S tem zakonom so bila rešena vsaj deloma viogradniška vprašanja ter je preostala še rešitev vprašanja regulacije produkcije in prodaje vin. Ta vprašanja rešuje novi vinski zakon. Zakonski načrt je izdelan na podlagi sličnih zakonov v drugih državah, predvsem po francoskem in italijanskem zakonu ter po vinskem zakonu iz leta 1908, za Hrvatsko in Slavonijo. V zakonskem predlogu so določeni tudi ukrepi proti ponarejevalcem vin in proti kvarjenju vina, za kar predvideva zakon zelo ostre kazni. Zakonski načrt ima 31 členov ter bo poslan gospodarskim zbornicam in strokovnim organizacijam v izjavo, nakar bo sestavljen definitivno besedilo.

Most kralja Aleksandra

Beograd, 24. febr. 6. V ministrstvu za javna dela se je danes sestala konferenca za zgradbo mostu med Beogradom in Zemunom; sklenjeno je bilo, da se bo ta most imenoval »Most kralja Aleksandra«.

Pomorske akademije preidejo v resor trgovine

Beograd, 24. febr. 6. Minister prosvete je izročil v pristojnost ministrstva trgovine in industrije tri pomorske akademije, in sicer nautične šole v Bakru, Dubrovniku in Kotorju, ki bodo od pričetka novega proračunskega leta spadale v resor ministrstva trgovine in industrije.

List za strokovni obrtni pouk

Beograd, 24. febr. 6. Minister za trgovino in industrijo je odobril, da izda oddelk za obrtni in strokovni pouk glasilo za strokovni pouk. Glavni uredniki lista bodo načelniki tega oddelka. Minister za trgovino in industrijo je podpisal tudi sklep, s katerim se odobrava ustanovitev ženske obrtne šole v Trebinju. Končno je odobril proračun za obrtne šole na področju bolgarske mestne občine, ki jih sama vzdržuje. Proračun znaša 808.000 Din.

Reparacijski strokovnjaki ne pridejo iz formalnosti

Ustanavljajo nove pododbore, o višini nemških anuitet in o stvarnih dajatvah pa niti ne razpravljajo

Pariz, 25. februarja s. Petčlanski odbor je na današnji dopoldanski plenarni seji konference reparacijskih strokovnjakov predložil načrt, ki ima v vidu dve alternativni. O tem načrtu se je na seji izčrpno razpravljalo. V bistvu ne gre za to, da li bi bilo mogoče ustvariti zaščiten del anuitet, temveč za to, s kakšnimi pogoji bi se moglo to zgotiti. Naziranje o tem se v reparacijskem odboru še nekoliko križa. Odbor petorice se bo zaradi tega sestel ponovno ter na podlagi današnjih razgovorov na plenarni seji predložil dotedanje predloge. Na današnji seji je bil razen tega imenovan pododbor za stvarne dajatve pod

predsedstvom ameriškega zastopnika Perkinsa. Vsaka delegacija je zastopana v tem odboru s enim članom. V zvezi z vprašanjem ustvaritve zaščitenega dela anuitet se je govorilo tudi o vprašanju komercializacije in mobilizacije. V ta namen se ni bil ustanovljen pododbor. Naglašja pa se, da naj bi bila v transfernem odboru, ki bi se mogoče sestavil, zastopana tudi Nemčija, ki bi tako solidarno prevzela gotove pravice, ki bi jih imela nemška vlada. O vprašanju višine anuitet se sploh ni razpravljalo. Pododbor za stvarne dajatve naj bi proučil vprašanje, da li naj bi ostale stvarne dajatve v okviru novega načrta še v veljavi.

Mironescu o položaju v vzhodni Evropi

Podpis protivojnega pakta je konsolidiral odnose med državami — Ostre izjave proti reviziji trianonske pogodbe in vzpostaviti Habsburžanov

Varšava, 25. februarja, g. Rumunski zunanji minister Mironescu je sinoči prispel v Varšavo in je podal med vojnega zastopnikom tiska o namenu svoje potovanja naslednjo izjavo: Vzhodni pakt je za pomirjenje vzhodne Evrope, posebno pa za dežele med Baltičkim in Črnim morjem, izredno velikega pomena. Dosedanji položaj v tem delu Evrope je bil zelo negotov. V Moskvi podpisana nenapadalna pogodba je odstranila nevarnost vojnih zapletov ter brez dvoma mnogo pripomogla k konsolidaciji razmer v vzhodni Evropi. Besarabsko vprašanje za rumunsko vlado ne obstoja več in smatrati je treba, da je rešeno. Glede govorice, da bo Rumunija v kratkem priznala sovjetsko vlado in da bo posebna sovjetska misija obiskala Bukarešto, je izjavil minister, da mu o tem ni nič znanega. Glede rumunsko - madžarskega optantskega spora je izjavil minister Mironescu, da na madžarsko propagando za revizijo trianonske pogodbe ne polaga velike

važnosti. Vsak narod mora imeti svojo nacionalno idejo. Madžarski narod se navdušuje za idejo revizije trianonske mirovne pogodbe, o kateri pa ne more biti govora. Minister ne veruje, da bi Madžarsko pri revizijski ideji podpirala katerakoli evropska država. Glede povratka Habsburžanov na Madžarsko je rekel minister, da ni običaj rumunske vlade, vmešavati se v notranje zadeve drugih držav. Ta problem pa je tudi za Rumunijo velikega pomena, ker bi imela morebitna restitucija Habsburžanov za posledico, da bi se zopet uveljavila stremjenja za obnovitev bivše Avstro-Ogrske. Povratek Habsburžanov na Madžarsko bi izrazil energično akcijo Male antante. Končno se je minister dotaknil tudi vprašanja narodnih manjšin v Rumuniji ter naglasil, da je namen današnje rumunske vlade, spraviti ta problem v najkrajšem času s sveta. Narodne manjšine bodo popolnoma enakovredne z ostalimi rumunskimi državljani.

Zasedanje vrhovnega fašističnega sveta

Sestava olicijskih kandidatnih list za volitve — Odobritev upravne pogodbe med Italijo in Vatikanom

Rim, 25. februarja g. Danes ponoči se sestane vrhovni fašistični svet na izredno zasedanje, ki bo trajalo nad teden dni. Na dnevnem redu je med drugim izredno poročilo Mussolinija o notranje- in zunanje-političnem položaju Italije ter proučitev in sestava list vladnih kandidatov za bodoče plebiscitne volitve, ki se vrše 24. marca. Vrhovni svet bo razen tega razpravljal in odobril lateranske pogodbe med Italijo in Vatikanom. Zasedanje se vrši to pot v prostorih palače Venezia,

kjer je bilo svoječasno nastanjen avstro-ogrsko poslanstvo v Rimu.

Dne 9. marca bo zbral Mussolini v Rimu vse prefekte iz države na velik raport, kjer jim bo obrazložil smernice za bodočo volilno kampanjo. Naslednjega dne pa bo sklical vse vodilne člane vlade, zastopnike armade in mornarice, prefekte, senatorje, strankne tajnike, zastopnike fašističnih delavskih organizacij in ravnatelje časopisov na veliko razpravo o notranje- in političnem položaju.

Homatije na Daljnem vzhodu

Sanghai, 25. februarja, s. Poluradna izjava zagotavlja, da je takojšnja obnovitev pogajanj z Japonsko nemogoča tudi zaradi tega, ker so v vzhodnem Santungu izbruhili zaradi postopenja maršala Čangčungčanga novi nemiri. Razen tega onemogoča položaj tamanih japonskih čet, da bi mogla nacionalistična vlada uspešno nastopiti proti upornemu maršalu.

New York, 25. februarja, s. Japonski poslanik je izjavil na banketu, ki ga je priredila zvez inozemskih dopisnikov, da Japonska nima teritorialnih zahtev v Mandžuriji, temveč stremi samo za sodelovanjem s Kitajsko in drugimi državami, da bi čim bolj dvignila gospodarski razvoj Mandžurije. Japonska se strogo drži svoje mirovne politike.

Demanti tajnih pogodb

London, 25. februarja, s. »Reuters« izve, da v merodajnih angleških krogih ni nič znane o tajni vojaški pogodbi, o kateri poročajo časopisej in pravi, da bi bila l. 1927. sklenjena med Anglijo in Belgijo.

Pariz, 25. februarja, s. V nasprotju s trditvami nizozemskih listov merodajni krogi v Franciji in Belgiji formalno demantirajo, da bi bila med obema državama sklenjena kakršnokoli tajna pogodba razen generalne državne konvencije iz leta 1929., ki je bila istega leta priključena Društvu narodov, objavljena in o kateri se je razpravljalo v parlamentih obeh držav. Belgijska brzojavna agencija v Bruslju izjavlja, da gre za izmišljotino, ki nima drugega namena, nego skaliti odnose med Belgijo in Nizozemsko.

Nov predlog k protivojnemu paktu

Washington, 25. febr. (h.) Demokratični senator Tydings je predložil ameriškomu senatu resolucijo, v kateri zahteva, naj ameriški predsednik skliče konferenco signatarnih vlasti Kelloggovega pakta. Konferenca naj doseže znižanje stanja stalnih armad in vojaških rezerv. Senator predlaga, naj se države oborožijo sorazmerno številu prebivalstva.

Avstrija odklonila izročitev komunista Mravliaka

Dunaj, 25. febr. s. Jugoslovenski komunist Mravljak, ki je bil v zaporih delnega sodišča in čigar izročitev zahteva za grebsko okrožno sodišče zaradi zločina umora, je bil danes izpuščen na svobodo. Pravosodno ministrstvo je odklonilo prošnjo zagrebškega sodišča za izročitev.

„Tems“ o bolgarsko-jugoslovenskih odnosih

Pariz, 25. februarja, 6. »Temps« objavlja uvodnik o jugoslovensko - bolgarskih odnosih, v katerem piše med drugim: Ekspozitura Burova bo pojačal zaupanje v splošnem položaj na Balkanu. Na elementarnejši razum nalaga Bolgarski, da živi v dobrih odnosih z vsemi svojimi sosedmi. V Sofiji je bila dobro sprejeta inicijativa jugoslovenske vlade za otvoritev meje, in Sofija je dala razumeti, da se je tamkaj politična atmosfera znatno izpremenila. Zbližanje med Beogradom in Sofijo more postati začetek velike politike na bližnjem vzhodu. Obe vladi morata razumeti, da je vsak vpliv, ki stremi po njihovi razdrojitvi, nevaren za sigurnost vseh balkanskih držav.

Morilec Vučitrna dobi samo policijsko kazen

Praga, 25. febr. s. Kazensko sodišče v Pragi je na predlog državnega pravdnika ustavilo po § 109 kazenskega pravnega reda kazensko postopanje proti albanskemu državljani Vučitrni, ki je med porotno razpravo ustrelil morilca albanskega poslanika v Pragi Alkibiada Bejbia. Vučitrno so v nedeljo izročili policijskemu ravnanju, da ga kaznuje zaradi prestopka ravnanja z orožjem. Vučitrno bodo nato izgnali preko meje.

Rothermerov dar madžarskim siromakom

Budimpešta, 25. febr. Lord Rothermere je poslal budimpeštanskemu županu brzojavno pismo 100.000 pengő za podporo bednim prebivalcem.

Iz življenja in sveta

Sneg odhaja, poplave prihajajo

Berlin v blatu in mlakah — Rusi napovedujejo nov kratek mraz — Ledena barijera pred Dansko

Kakor je bilo pričakovati po kole-darju in vremenoslovnih napovedih, je zadnje dni nastopil preobrat v vremenju. Potegnile so sape od juga in zapada in sneg gine naravnost vido-ma. Zamrzle vode se tajajo, reke pre-stopaje bregove — začenja se neiz-gibna posledica ostre zime — pomlad z naraščajočimi vodami.

Iz planinskih dežel javljajo o pla-zovih, ki ogrožajo prometna sredstva,

Oblast ledu gre h kraju

Ta parnik s 1200 pasažirji na krovu se je moral boriti s strahovitimi posledicami zime in je ob-čital v ledu pred Kodaňem. Ledene klesče ga bodo sedaj pač izpusile.

Kam bo prva papeževa pot iz Vatikana?

Papeževa okolica navaja štiri kraje: Milan, Montecassino, Assisi, Lurd

Zanimanje za prvo papežev pot iz Vatikana se še prav nič ni pogo-šlo. Vsak dan je v listih čitati nove kom-binacije, ki se tičejo tega vprašanja. Ves rimsko-katoliški svet se interesira za stvar in zdaj so prišli iz Rima tozadevno prvi migljaji. Štiri kraje navajajo, katerim bi papež utegnil na-kloniti svojo pozornost in jih počastiti z obiskom. Ta mesta so: Milan, Mon-tecassino, Assisi in Lurd.

Milan je najljubše papežev mesto in baje si ne želi Pij XI. ničesar tako iskreno, kakor svečane službe božje v njegovem slovitem Duomu.

Montecassino ga privlači iz drugih razlogov. Ta kraj je papežu ljub zaradi pisma, ki ga je pisal diktator Mus-solini prof. Baroneu in s katerim so se pričela pogajanja za spravo med papežem in italijansko državo. Dan Sv. Frančiška leta 1926. je bil začetek razgovorov, leto sv. Benedikta je pri-neslo zaključek in krono spravnih po-gajanj.

Assisi bi papež rad obiskal, da po-časti spomin velikega siromaka sv. Frančiška, katerega slavnj god je vpli-val na Mussolinijevo okolico, da se je odločila za pogajanja s papeško sto-lico.

Končno Lurd. Ni izključeno, da ne bi se papež napotil v Lurd, znani ro-marski čudodelni kraj, kajti lurska Mati božja je usmiljena zaščitnica rimskega pontifikata. Lurd pa leži tu-dj v veliki katoliški državi, ki se čuti zaradi zadnjih dogodkov zapostavlje-no na korist Italije.

Dejstvo je dalje, da dobi papež svoj dvorni vlak s kapelico, v kateri bo na-močena Rafaelova Madona. Papežev

železnice in ceste, pa tudi ljudska bi-vališča. V mnogih krajih razstreljuje-jo led z dinamitom, da ne bi ledene mase zajezile vode in še stopnjevale že itak grozečo katastrofo povodnji. Povsod pa mrzlično utrjujejo struge rek ob bregovih, da bi voda odtekla kar mogoče hitro in naravnost in ne bi se razlivala čez polja in njive.

A ne le naselbinam na kmetih, tudi velikim mestom grozi povodenj, če prav v manjši meri kakor deželi. Ber-lin je, kakor pišejo, dobesedno za-močvirjen. Led in sneg se tajata, voda na ne odteka, ker so zamrznjeni kana-li pod zemljo. Nabira se po ulicah in trgih in blato razširja neznošen smrad. Nad 7000 delavcev je zaposlenih sa-mo z odkidavanjem nesnage, njih de-lo pa ne zaleže skoraj nič. Podzemni žlebovi so zaledeneli in ne prepuščajo brozge, s katero jih zatrpavajo.

Medtem pa se nanovo oglaš me-teorološka postaja v Leningradu in napoveduje nov val mraza. Na vzhodu evropske Rusije se je nabrala močna plast mrzlega zraka, ki že začenja struiliti proti jugu in prinaša nov hlad. Predvidoma bodo prizadeti od tega mraza vsi srednjevropski kraji, ven-dar po napovedih sodeč, mraz ne bo znaten. Temperatura bo znašala kveč-jemu 2 do 3 stopinje pod ničlo. Koli-kor je mogoče presoditi, pomeni ta mraz slovo letošnje zime in prvo do-bro nado za začetek pomladanskega vremena.

V jako čudnem položaju se zaradi vremenske izpremembe nahaja Dan-ska. Trajekt, ki posreduje promet med Nemčijo in Dansko, javlja, da je trenutno nemogoče doseči dansko kop-nino, ker se je pred njenim ozemljem stvorila ledena barijera, debela štiri metre, ki brani ladjam dostop v pri-stanišča.

vlak bo na las podoben dvornemu vla-ku italijanskega kralja in se bo precej razlikoval od nekdanjega starega dvornega vlaka papeža Pija IX. Ta vlak je bil, kakor znano, dar franco-skega kralja Napoleona III, tedanje-mu papežu. Sestojal je iz treh voz; vsak vagon je bil preplešan z dru-gačno barvo. Ta vlak je bil velika po-sebnost tedanjega časa, za današnjo dobo pa je zastarel, nepraktičen in ne-udoben, ker je majhen in tesen. Ta vlak je tudi imel poseben vagon, tako

zvani »Belvedere«, ki pa ni služil to-liko papežu za razgledovanje med vožnjo, kolikor vernikom za ogledo-vanje papeža. S tem vlakom se je pa-pež Pij IX. peljal k otvoritvi prve železniške proge v Laciju, proge iz Ri-ma v Cittavecchio.

Kako so hoteli odstraniti papeža?

V dunajskem dvorskem in držav-nem arhivu leži zanimiv tajni, javno-sti doslej nedostopni dokument, obse-gajoč podatke, kako so hoteli odstra-niti papeža Leona XIII., zasesti Vati-kan, in preprečiti po smrti Leona XIII. izvolitev novega poveljarja rimsko-ktoliške cerkve. Stvar, o katerem go-vori zaupno poročilo tedanjega av-strijskega poslanika pri Vatikanu, je bila naslovljena na Dunaj dne 4. no-vembra 1890. v roke tedanjega av-strijskega zunanjega ministra, grofa Kalnokija.

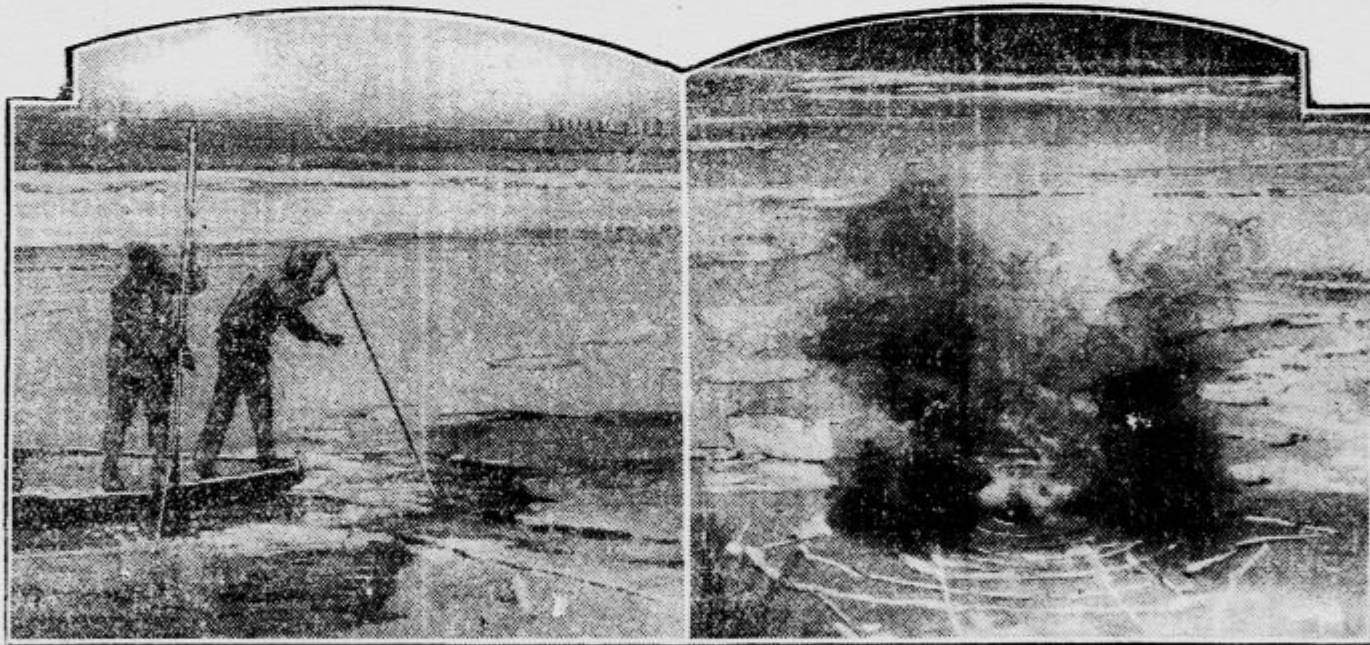
Avstrijski poslanik javlja podatke, ki mu jih je dal sam papež Leon XIII., zatrjujoč, da vlada v Vatikanu glede prihodnjega konklava največja boja-zen. Italijanska vlada, veli poročilo, je sklenila, da izkoristi trenutek smrti papeža Leona XIII. in da udar na Va-tikan ter ga oropa poslednjih ostan-kov suverenosti. (Na čelu italijanske vlade je tedaj bil državnik Crispi.) Crispi je menil, da je dobro poučen o položaju v papeževi okolici, ker so mu nosili te vesti na nos konfidenti. Poslanec italijanskega parlamenta Ce-sari je celo objavil v listih trditve, da mu je znano iz ministrskega vira, da kani papež zapustiti Rim. Takrat pa napoči za italijansko vladno čas, da se pelasti Vatikanu. To je mogoče samo govorica, pripominja referent v svo-jem poročilu na Dunaj; vendar ni iz-ključeno da bi smrt Leona XIII. prav tako kakor njegov odhod iz Vatikana bila italijanski vladni dobrodošla pri-lika za udar na r. večjevo bivališče.

Avstrijski poslanik razmotriva dalje problem, kaj bodo storile druge dr-žave v danem primeru; ali bodo po-zvale Italijo, naj spoštuje imuniteto Vatikana in če bo Italija pozvana na ob-ščano izjavo glede tega za — rimer smrti Leona XIII. Če ne bi bil takšen poziv umesten, tedaj bi si želel in-strukcij, kako naj bi se zadržal v tem slučaju. Za slučaj, da bi hotela Italija strahovati konklava, ki bi izbral no-vega papeža, bi bilo morda umestno omogočiti to volitev na avstrijskem teritoriju.

Zastoj Vam pošlemo na ogled ilustr. reviji

'Domači vrate' in Naš Obzor'

Pišite dopisnice na Poštni predal 291, Ljub-ljana. 2789—a

Z dinamitom na led

Reko Marno, ki jo je zima pokrila z debelo ledeno skorjo, so osvobodili tega mrzlega oklopa na sličen način, kakor so poročali naši listi te dni o Donavi in Savi v bližini Beograda: saperji so razstrelili ta oklop s topovi in minami. Na sliki levo polaganje mine, na desni eksplozija dinamične petarde.

Koristke in baletke zopet ženske

Famozni angleški impresarij Charles Cochran ne trpi več suhih koristk in baletk. »Skeletna figura mora izgini-ti!« Mladenke so se srdile na Cochra-na, ali on je ostal pri svojem sklepu in vdati so se morale. Kar jih on sprejme, se morajo vse podvrčiti pred-pisani prehrani, kakor mu jo je sesta-vil zdravnik Sir William Arbuthnot. In tako uživajo Cochranova dekleta mineštro, jajce s kruhom in maslom, med, sir in mnogo mleka. Cochran pravi, da je publika naveličana »tanke moškosti sedanje mode«. »Naravna ženska figura s svojimi gracioznimi linijami in gibi je vendar nekaj dru-gega kot pa svezjenj kosti, pokrit s kožo.« Cochran ima sedaj izbranih 18 deklet, iz katerih bo s primerno prehrano ustvaril skupino koristk in baletk, ki bodo zdrave in močne, ne pa »vrsta slabo hranjenih bitij s krat-kimi lasmi in obliko dečaka«. Cochra-ne hoče spraviti do zopetne veljave cvetoče forme mode pred dvajsetimi leti.

Ruski general Jurij Edvard Bergmann,

znani iz bojev pred Erzerumom, je umrl te dni v Marseillen v starosti 75 let.

Kako umrejo utopljeni

Angleški zdravnik dr. Joung, ki je te dni umrl, je objavil v strokovnem me-dicinskem listu »The Lancet« članek, v katerem govori o pravih vzrokih smrti pri utopljenih. Svoječasno so menili, da nastopi takšna smrt zaradi oslabiljenja srca, zaradi preobile vo-de, ki jo ponesrečence pogoltne in pomanjkanja zraku. Toda dr. Joung je opazil pri razrezavanju številnih trupel utopljenec, da so jim bila plju-sca napolnjena z zrakom in želodec si-cer razširjen, toda prazen — vsaj kar se vode tiče. Umrli so torej zaradi

tega, ker niso mogli zraku izdihati in to se čisto dogaja pri razširjenem želodcu. Zaradi tega je plavanje po obilnem kosilu tako opasno.

Amundsen je izgubljen, posadka »Italie« pa je lahko še živa

Ruski profesor Samojlovič, po vsem svetu znani organizator rešilne ek-spe-dicije na »Krasinu« je bil pred dnevi v Italiji in Švici in je v obeh deželah predaval o vožnji »Krasina« skozi Le-deno morje, o uspehih, ki jih je ek-spe-dicija dosegla ter o izgledih more-bitne nove rešilne ekspedicije za del pogrešane posadke »Italie«.

Glede Amundsena je učenjak pre-pričan, da ni dosegel svojega cilja in da je našel smrt v človekoljubnem na-poru, da bi pomagal drugim. Dokazi, da se je letalo »Latham« razbilo, so tako popolni, da ni o smrti Amu-da-sena in njegovih sopotnikov nobene-ga dvoma. Izključeno pa ni, da bi utegnil biti pri življenju še kateri iz-med moštva »Italie«. O sedmorici, ka-tero je odnesel balon s seboj potem, ko se je gondola z Nobilovo skupino odtrgala in treščila na tla, ni duha ne sluha. Upanje, da bi bili ti ljudje še živi, ni posebno veliko, vendar pa bi kazalo stvar raziskati do kraja.

Če pomislimo na usodo Šveda An-dréca, ki je letel proti severnemu te-čaju s prostim balonom L. 1897., mora-mo priznati, da je rešilna akcija za drugo skupino »Italie« naravnost nuj-na. Rim že pripravlja takšno rešilno ekspedicijo, katere pa se ledolomilec »Krasin« sigurno ne bo udeležil. Re-ševalna dela bosta vodili dve mali iz-vidniški letali, en motorni čoln in več sani s pasjo vprego.

Namestu gnilih jajec košara gadov

V Evropi obnečejo gledališki oder in igralce z gnili jajci, ako ne uga-ja igra ali predstava ali kaki igralce. V Tokiju pa se je poslužil Iwao To-mii, ki rad poseda gledališče in ostro kritizira igre, čisto drugega sredstva, da je dosegel, kar je hotel, to je, da se je opustil neki njemu neljubi pri-zor iz neke igre, ki se je pogostoma predstavljala.

Za njegove pismene proteste se gle-dališko ravnanstvo ni zmenilo. To ga je jezilo in hud je bil tudi na občis-tvo, kateremu je baš oni prizor zelo ugajal. Izmisli si je originalno ma-ševanje. Na galeriji je kupil več se-dežev in na sredo se je vsedel s po-krilo košaro. Ko je prišel oni, njemu tako neveselji prizor, je vstal in iz-praznil košaro, polno gadov, in pritišče je. Nastala je strahovita panika. Iwao Tomii je dosegel, kar je hotel, ona scena je bila črtana, ali o uspehu raz-mišlja sedaj v zaporu.

Citrona pospešuje zakonsko srečo

Neki zdravnik, seveda ameriški, je odkril, da je iskatelj vzroka za danda-našnje ločitveno manijo samo v tem, ker zauživamo ljudje premalo — ci-troninega soka. Ugotovil je, da živi skoraj 70 odst. vseh ljudi v takšnem »pomanjkanju« in baš teh 70 odst. je razporejenh za burne dogodivšči-ne v zakonih in za ločitve. Najljubezni-vejši možje postanejo godrnjavi in brutalni, če jim nedostaja citroninega soka, in najznosnejše ženske zdražli-ve. Vsekakor se da s statistikami vse dokazati, zlasti če pridejo v roke tak-šnim ameriškim učenjakom.

Ne mučite svojih otrok z ribjim oljem, pravil vsak, kdor je preizkusil osobito prijeten preparat

JEMALT

ki je prirejen iz ribjega olja. Dohva se po vseh lekarnah v malih omotih po Din 25.— in ve-likih omotih po Din 42.—.

Josip Kostanjevec:

Krizišca

(Dalje.)

Gorele so nad mizo kar tri elektri-čne svetilke in razsvetljevale sleherno potezo na obrazih, zlasti ženskih, ki so bili videti nocoj še posebno razgreti in nemirni. Nekaj posebnega se je moralo danes zgoditi, nekaj nevsakdanjega, da so se oči tako svetile. Iz nekaterih je odsevalo nekakšno pomilovanje, iz drugih se je cedila škodoželjnost. Dru-gi je bilo vsekakor odkritosrčnejše od prvega in se je izražalo v posebno krepkih izrazih. Gospodje so bili mir-nejši, a prisluškovali so razgovorom svojih boljših polovic zvesteje kakor navadno.

»Kje pa je danes gospod Cigale?« vpraša s posebnim naglasom gospa davčnega nadupravitelja.

»Hm, pa res ... pa res ...« po-navljajo za njo kar po vrsti vse dame.

»Eh, kaj bi, zibelko prenaša.«

»Zibelko? Kam?«

»Ali ne poznate dr. Maleca? Dvojčke

je dobil, treba torej posteljice.«

Vse omizje se glasno zasmaje.

»A kaj ima pri tem opraviti sodnik?«

vpraša soproga trgovca Rojca.

»Prav za prav nič, ker je že svoje

opravil.« odgovori na koncu mize se-deča debela pekova.

Se večji krohot.

»Ne sodite, da ne boste sojene,« iz-

pregovori napol resno, napol v šali go-spod predsednik gostilničarske zadr-ge. »Pustimo vsakemu svoje veselje!«

»Pa ga pustimo, zlasti ga ne kalimo

danes gospodu zdravniku!« nadaljuje

pekova. »Ko se je pred par urami vr-nil z neke podeželske operacije in je

zagledal najnovejšo nepričakovano da-rilo, se je baje same radosti skoro one-svestil. Oh, to očetovsko veselje!«

»Oh, ti presneti sodnik ti!«

»Oh, ti vsi svetniki božji, kako lepo

znajo vse potlačiti in vse poravnati,

hvala Bogu!«

»Pa bo treba čestitati, se spodobi.«

»Komu? Malecu ali Cigaletu?«

»Tih, dovolj tega, babe!« pravi zo-pet predsednik gostilničarske zadr-ge.

»Pomenimo se kaj pametnejšega!«

»Ali je to neumno? Zakaj bi bilo ne-umno spravljati otroke na svet, zlasti

na račun drugih?«

»Oh, da vas sedaj sliši Cigale!«

»Grdo je opravljati nenavzoče!«

»Zakaj ga pa ni tukaj?«

Iznova se zakrohče vse omizje, da

odmeva od sten.

Dlje časa kakor navadno je trajala

ta današnja seja. Nekaj dovtipnežev je

skrbelo z novimi neslanimi šalami za

vedno večje razporeženje, gospod go-spilničarski predsednik je kot petičen

in dober človek skrbel za najpotrebnej-

še kar se ob takšnih prilikah potrebu-

je. Začele so pokati buteljke, vrstile

so se zdravice in petje, vse nanašajoče

se na današnje dogodke. Vse je »ži-velo«, dr. Malec, Cigale, oba malčka.

celo Malčeva kuharica in dekla, ki sta

bili tako silno uslužljivi, da niti videti

nista hoteli, kaj se je vršilo svoječasno

v njihju neposredni bližini. Po prstih

sta hodili in vrata sta zapirali z vso

spoštljivostjo in pazljivostjo, da niso

niti najmanj škripala in motila srečnih

trenutkov gospejnih. Neki mladič v

kotu pod razpelom, kjer je noč in dan

gorela trepetajoča lučica, je potegnil iz

sicer prazne listnice droben zavitek in

listič papirja ter začel nanj pisati. Pri

pisanju se je čudno muzal in si z le-vice

gladil komaj začenjajoči puh pod

nosom. Ko je končal, je napisal na za-vitek z velikimi črkami naslov dr. Ma-leca in se oddahnil kakor bi bil celo

uro prenašal občestne kame. Zraven

njega sedeča gospa, ki je ves čas ški-lila na njegovo pisanje, ga je z lakto-m

rahlilo sunila v rebra, v znamenje, da

z njim popolnoma soglaš in da je s

tem storjen velik nadaljnji korak v

razbistrenju pojmov in v pestrejši raz-čvit

trške družbe in družabnosti ...

Bilo je že proti jutru ko so se raz-šli zadnji Franckovi gosti. Nekatere,

ki še niso bili prav utrjeni in vajeni

takšnih družabnih večerov, je pomagal

Franček lastnoročno potegniti izpod

mize in jih izročil v spremstvo in var-

stvo že priznanih strokovnjakov.

»Saj ni nič hudega,« jim je prigo-varjal, »zaradi tega bodo trške hiše še

vedno trdno stale. Le ravno hodite,

daleč itak nima nobeden! Pa lahko

noč in pridite še večkrat!«

»Pst, pst,« je pred vrati tiho izpre-

govoril nekdo. »Sedaj pa le tiho, da se

ne zbujajo pošteni tržani in da ne pri-

de v slabo ime ta slavni trg, ki je ob

takšni urli hodil po njem mirno in do-

stojno celo naš veliki pesnik Ante! ...

Tiho kakor senca so se razšli, za-

smejal se je samo mesec izza temnega,

novi sneg obetajočega oblaka. V nje-

govih žarkih se je zasvetil ves trg, ka-

kor bi se hotel zahvaliti, da so ga tako

zelo spoštovali in da niso dovolili nje-

govega ponočnega ponižanja.

Ko je drugo jutro dobil dr. Malec

list, ki je bil napisan na družabnem

večeru, je osupnil. Ni mogel verjeti in

je verjel. Kam je gledal ves čas, da ni

ničesar opazil? Ali je res tako kratko-

viden, tako neumno zaupljiv? Ali se mu

ne bo smejal ves trg, ako se že ne sme-

je? Z zavezanim čelom bo moral po-

slej hoditi po službenih potih, rogali

se mu bodo izza vseh oglov in nihče ne

bo več zaupal njegovim nasvetom. Naj-

glavnejša točka in opora v vsem de-lovanju je zaupanje v tistega, ki naj

ti pomaga, bodisi v najmalenkostnej-

ših vprašanjih in potrebah. Vse je čez

noč splavalo po vodi, izgubilo se v

morju najrjše vsakdanjosti, v čez glez-

nje visokem umazanem blatu. In kaj si

misli o njem ona? Ali more imeti še

najmanjše zaupanje in spoštovanje do

človeka, tako silno omejenega? Ni mo-goče!

Toda, ali je vse to res, ali je samo

obrekovanje? Sama nevoščljivost, ki v

svoji globi išče in brska po blatu

kakor govnač? Da ne bi on opazil ni-česar, ko vendar vse vidi in vse ve, ko

ji je vedno za petami kakor vdan ku-žek? In ko so tako čiste in jasne nje

oči, da gleda iz njih sama ljubezen in

Naznanilo!

Jadransko posavska čevljarna

družba z o. z. KRANJ

podružnica Ljubljana

naznanja cenjenemu občinstvu 2880

da OTVORI dne 26. februarja 1929

trgovino s čevlji lastnega izdelka

kakor tudi svojo delavnico za vsa v to stroko spadajoča popravila

na Sv. Petra cesti v hiši hote'a Tratnik.

Naročila in vse dopise, bičote in malih oglasov, je pošiljati na Oglasi od dela "Jutra", Ljubljana, Priljubna 4, Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v poročevalne in socialne namene občinstva, vaka bresda 50 par - Najmanjši znesek Din 5.- Priljubna za sifro Din 3-

Ženitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja vaka bresda Din 10.- Najmanjši znesek Din 10.- Priljubna za sifro Din 5-

Mali oglasi

Vse pristojbine je upoštevati ob naročilu, v čem se oglašuje, pri čemer račun pošilja na računsko knjigo Ljubljana, št. 1182

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.- Za naslove kliče telef. števil. 3492, 2492 ter ekspozituro v Šiški tel. števil. 3203.

Službo dobi

Spretno dekle
vajevo kuhinjskih in vseh hišnih opravil sprejemna s 1. marcem k boljši družini. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5829

Šivilje pomočnice

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5832

Boljša dekle

ki je vajeno vseh hišnih opravil in pomočnice kuhinje, našla in priročno, blizu. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5830

Učenca

s boljšo solko izobrazbo, postojnega, sprejemna v trgovino z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5831

Prodajalco

pridno in postojno v vseh oziroma, dobro v prodaji manjše, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5832

Zagaria

splošno in inteligentno, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5833

Plačilno natakario

kuhanje, sprejemna, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5834

Donašalko jedi

vajeno tudi drugih del, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5835

Samostojno gospodinjstvo

etaro nad 35 let, zmerno preprosto meščanske kuhinje in vseh hišnih del, ter vseh oziroma, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5836

Postrežnico

mlajša, vajena vseh del, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5837

Služničad!

Kuharica, solarske dekle, za vsa hišna opravila in postojnega sprejemna. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5838

Brivski pomočnik

mlad, dober delavec, vseh hišnih opravil, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5839

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5840

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5841

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5842

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5843

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5844

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5845

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5846

Kuharico

postojno in tanzljivo, vajeno kuhinjskih in vseh hišnih opravil, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5847

Močnega vajenca

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5848

Plačilna natakario

kuhanje, sprejemna, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5849

Prodajalco

pridno in postojno v vseh oziroma, dobro v prodaji manjše, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5850

Pomočnika

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5851

Damsko frizerko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5852

Prodajalco

pridno in postojno v vseh oziroma, dobro v prodaji manjše, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5853

Mlado dekle

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5854

Prodajalco

pridno in postojno v vseh oziroma, dobro v prodaji manjše, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5855

Prodajalco

pridno in postojno v vseh oziroma, dobro v prodaji manjše, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5856

Več čevljarjev

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5857

Pisarniško moč

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5858

Pletiljo

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5859

Učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5860

Izurnjeno pletiljo

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5861

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5862

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5863

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5864

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5865

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5866

Službo dobi

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5867

Šivilje pomočnice

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5868

Boljša dekle

ki je vajeno vseh hišnih opravil in pomočnice kuhinje, našla in priročno, blizu. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5869

Učenca

s boljšo solko izobrazbo, postojnega, sprejemna v trgovino z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5870

Prodajalco

pridno in postojno v vseh oziroma, dobro v prodaji manjše, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5871

Zagaria

splošno in inteligentno, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5872

Plačilno natakario

kuhanje, sprejemna, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5873

Donašalko jedi

vajeno tudi drugih del, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5874

Samostojno gospodinjstvo

etaro nad 35 let, zmerno preprosto meščanske kuhinje in vseh hišnih del, ter vseh oziroma, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5875

Postrežnico

mlajša, vajena vseh del, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5876

Služničad!

Kuharica, solarske dekle, za vsa hišna opravila in postojnega sprejemna. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5877

Brivski pomočnik

mlad, dober delavec, vseh hišnih opravil, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5878

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5879

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5880

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5881

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5882

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5883

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5884

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5885

Službo dobi

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5886

Šivilje pomočnice

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5887

Boljša dekle

ki je vajeno vseh hišnih opravil in pomočnice kuhinje, našla in priročno, blizu. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5888

Učenca

s boljšo solko izobrazbo, postojnega, sprejemna v trgovino z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5889

Prodajalco

pridno in postojno v vseh oziroma, dobro v prodaji manjše, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5890

Zagaria

splošno in inteligentno, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5891

Plačilno natakario

kuhanje, sprejemna, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5892

Donašalko jedi

vajeno tudi drugih del, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5893

Samostojno gospodinjstvo

etaro nad 35 let, zmerno preprosto meščanske kuhinje in vseh hišnih del, ter vseh oziroma, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5894

Postrežnico

mlajša, vajena vseh del, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5895

Služničad!

Kuharica, solarske dekle, za vsa hišna opravila in postojnega sprejemna. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5896

Brivski pomočnik

mlad, dober delavec, vseh hišnih opravil, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5897

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5898

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5899

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5900

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5901

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5902

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5903

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5904

Službo dobi

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5905

Šivilje pomočnice

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5906

Boljša dekle

ki je vajeno vseh hišnih opravil in pomočnice kuhinje, našla in priročno, blizu. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5907

Učenca

s boljšo solko izobrazbo, postojnega, sprejemna v trgovino z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5908

Prodajalco

pridno in postojno v vseh oziroma, dobro v prodaji manjše, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5909

Zagaria

splošno in inteligentno, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5910

Plačilno natakario

kuhanje, sprejemna, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5911

Donašalko jedi

vajeno tudi drugih del, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5912

Samostojno gospodinjstvo

etaro nad 35 let, zmerno preprosto meščanske kuhinje in vseh hišnih del, ter vseh oziroma, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5913

Postrežnico

mlajša, vajena vseh del, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5914

Služničad!

Kuharica, solarske dekle, za vsa hišna opravila in postojnega sprejemna. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5915

Brivski pomočnik

mlad, dober delavec, vseh hišnih opravil, sprejemna v trgovini z mesom, blagom ter vrtnarstva. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod sifro 5916

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5917

Učenca ali učenko

šivilje damek krajevna v Šiški dolini, Zlatkova ulica 8. 5918

Učenca ali učenko

Michiel Zévaco:

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

»Moral bi bil udariti po njih.« je srdito rekel sam pri sebi. »Res je, da so imeli muskete — a kaj za to! Saj bi me bili gotovo zgrešili!«

Stresel se je, da bi pregnal občutek groze, ki je legla nanj. Že je hotel na slepo kreniti proti enim izmed vrat, ko se mu je zadelo, da sliši na levi pritajeno mrmranje. Izpremenil je smer, približal se in razločno začul glas, ki je vpraševal:

»Nu, kaj dela?«

»Espinosa!« je pomislil Pardaillan, ki je takoj spoznal inkvizitorjev glas. »Kaj neki snuje?«

Z napeto pozornostjo je pritisnil uho na vrata. Neznani glas je odgovoril inkvizitorju:

»Zdaj blodi po labirintu hodnikov, v katerem se je izgubil.«

»Tako mi rogov peklensčkovih!« je sam pri sebi zaškrtaal Pardaillan. »To se tiče mene...«

In z zlovesnim nasmehom je dodal:

»Drago boste plačali svoje izdajstvo, gospod Espinosa, ako se rešim iz te polonije.«

»Kako je s četami?« je nadaljeval inkvizitorjev glas onkraj vrat. »Pet sto mož, oboroženih z musketami, je zasedlo ta konec palače. Straže po petdeset mož čuvajo vse izhode. Obhodnice po dvajset do štirideset mož so razposlane po hodnikih in preiskujejo

61 vse prostore. Vsaka izmed njih bo s salvo streljala nanj, kjeroli ga opazi. To pomeni, monsieur, da ga držite v roki: zaprite jo in Pardaillan je zdrobljen!«

»Tri sto peklensčkov!« je v mislih zarjovel Pardaillan, »to bomo šele videli!«

V njegovi glavi se je z bliskovito naglico porodil najenostavnejši načrt: iznenada planiti v sobo, zgrabiti Espinosa, nastaviti mu konico meča na grlo in reči:

»Odvedite me takoj iz dvorca, ali pa vas zakoljem, kakor gotovo sem Pardaillan!«

S takim namenom je položil roko na kljuko, da bi tiho odprl vrata.

»Satan!« je zaškrtaal sam pri sebi. »Zakljenjena so! Kaj naj storim? Ali naj jih razbijem?... Plemeniti Španec gotovo ne bo čakal križem rok.«

Med tem pa je Espinosa dajal povelja:

»Treba ga je potisniti do mučilnice in ga primorati, da stopi vanjo.«

»Mučiti me hočejo!« se je zdrnil Pardaillan.

»Nič ni lažje, monsieur,« je odvrnil neznani glas. »Naj hoče ali noče, hodil bo po tisti poti, ki mu jo bomo puščali odprto. Sam se nam bo dal v roke.«

»Mučilnica!« je ponavljal Pardaillan, plamenec od gneva. »Ta nakana je bogme vredna verolomnega popa. Ali, tako mi Pilata, še vedno m eniste ugnali v kozji reg!«

Tako govorec se je zaletel v zaprta vrata. Toliko da ni vrisnil od radosti.

Vrata niso bila zaklonjena, kakor je mislil. Odletela so na stežaj in Pardaillan je planil v sobo.

Bila je prazna. Vitez jo je naglo obletel z očmi. Ne oken ne izhoda ni bilo videti, razen vrat, skozi katera je bil prišel. Bila je prazna, gola, temačna in zlovesna mrka. Nekaj pretečega je dihlo od pobeljenih sten.

In Pardaillan se je zdajci spomnil vrat v kabinetu, kako so se v najbolj nepravem trenutku sama zaprla za njim.

»Če se zapro tudi ta, sem izgubljen!« je pomislil.

Planil je k njim ter ostavil sobo dokaj hitreje, nego je bil prišel. In res: komaj je bil zunaj, so se vrata zaprla brez vidne človeške pomoči.

»Čas je bilo!« je pomislil Pardaillan in si potegnil z roko po znojnem čelu.

Mehanično je spustil oči okoli sebe. Osupnil je. Slika veže je bila spremenjena.

Polzaste stopnice so bile izginile. Vhod nanje je bil kakor zazidan. Namestu trojice vrat je videl samo dvojico: vrata sobe, iz katere je bil ušel, in tista, ki so bila preje nasproti stopnic.

Vzlic svojemu pogumu je Pardaillan začutil, kako ga obhaja zmedenost. Groza mu je prodirala v mozeg in kosti. Mimo tega je bil še teš in izmučen od dolge blodnje po hodnikih.

Plašila ga ni baš smrtna nevarnost, ampak to, da ni vedel, odkod preži nanj in v čem obstoji. Vse okoli njega je bilo tako zavrtno in krivnostno. Odkod se je bližala poguba? In kakšna je bila? Pardaillan ni vedel ničesar. Strah pred neznanim ga je sukal kakor vrtnec.

»Tedad sta vedela, da stojim pred vrati in prisluškujem?« je smrmral sam pri sebi. »A kaj nameravajo prav za prav? Prisiliti me, da grem radovoljno v mučilnico?...«

Zamislil se je in dejal nato:

Pridite

na

2569-

Lioski pomladni velesejem 1929

Pričetek 3. marca

splošno vzorčni velesejem . . . od 3 do 9. marca
veliki tehnični in stavbni velesejem . . . od 3. do 13. marca
tekstilni velesejem . . . od 3. do 7. marca
čevlarski in usnjarski velesejem od 3. do 9. marca

Vsa pojasnila dobite pri:

časnem zastopstvu za ljubljanski okraj
STEGU, Ljubljana, Gledališka ul. 8/II, tel. 2925

časnem zastopstvu za mariborski okraj
dr. Leo Schiefelbauer, Maribor Trg Svobode 3

Šola za jezike po METODI BERLITZ

Kralja Petra trg 8

je edina šola v Ljubljani, kjer ste gotovi, da imate za francosko rojenega Francoza, za nemško rojenega Nemca, za italijansko rojenega Italijana (enako za druge jezike) kot profesorja.

1. marca otvoritev novih tečajev iz vseh jezikov samo Kralja Petra trg 8

Gabriela Kastelic
Florijanska ulica 31
priporoča cenj. občinstvu
predtiskarijo

ročnih del
katero p. vrstje najtlačneje
— Krajevni vzorci v izbi, 2908-a

Lisičje, polhove kože

in vseh drugih divjih živali kupuje stalno skozi celo leto D. Zdravljak, trg. u. n. Ljubljana, Florijanska ulica 9 1880-a

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom bolezni in smrti naše predobre mame, babice, prababice, tašče in tete, gospe

Neže Jezeršek
roj. Pravst

za poklonjene vence in cvetje, kakor tudi za obilo in čašče sprejemstvo na njen zadnji poti, se tem potom vsem najpriznejše zahvaljujemo.

V Ljubljani, dne 26. februarja 1929.

Globoko žalujoči ostali.

Brez posebnega naznanila

Potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani oče, stari oče, brat, stric, gospod

ANTON ŠKERLJ

mešar in posestnik

v nedeljo, dne 24. februarja ob 13. uri, po kratki, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, preminul. Pogreb dragega pokojnika se vrši v torek, dne 26. februarja ob 16. uri iz hiše žalosti, Vič št. 56, na pokopališče na Viču.

Vič pri Ljubljani, dne 25. februarja 1929.

2-6

Žalujoči ostali.

Umrli je danes v Vrbovskoj — Dalmacija v starosti 91 let naš nepozabni oče, stari oče in praded, gospod

Jernej Jereb

slikar in kipar

iz Metlike. Truplo dragega nam pokojnika bo položeno na pokopališče v Vrbovskoj k večnemu počitku.

Metlika - Vrbovsko, dne 22. februarja 1929.

Justina Japelj roj. Jereb, hči; Alojzij Japelj, fin. kontr. preglednik, zet; sinova in ostalo sorodstvo pokojnika.

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE!

Vsakovrstne tiskovne

izvršuje najhitreje, solidno in poceni

tiskarna »Jadran«
Slovenjgradec.

Kupite pri trvdkah ki inserirajo v našem listu!

ADRIA FIVE

REDNA TEDENSKA PLOVIDBA
NAJMODERNIŠE VESELI
NOVI MOTORNI PARNIKI

Za informacije in predbilezbe prostorov se treba obrniti na Centralo na Reki, ali pa na Agencijo »Lloyd Triestino« in na Agencijo »Cosulich« ter na katerikoli bodi potniški urad. 46-a

Zahtevajte brezplačen cenovnik ur

namiznih, žepnih, stenskih na odločilo in v gotovini 1726

»Odplata« K. D. A.

BEOGRAD,

Kralja Petra 64, mezanin.

Din 48, 50

Din 58-

Samo iz originalne Jugobanat-patent-moke se dobiva najboljšje pecivo!

V brezmejni žalosti javljam, da je moja preblaga žena

Frančiška Zorman
ro Toman

predčerašnjim, v nedeljo, dne 24. t. m. ob 16. uri po kratki mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, v 34. letu svoje starosti mirno v Bogu zaspala.

Pogreb moje nepozabne soproge se bo vršil danes, dne 26. februarja ob 4. uri pop. iz bolnice v Slovenjgradu na mestno pokopališče.

Sveta maša za dušnico se bo brala v sredo, dne 27. februarja ob 1/27. uri v mestni župni cerkvi.

Šmartno pri Slovenjgradu, dne 24. februarja 1929.

Globoko žalujoči soproga JOSIP,
novorojeni sinček PEPČEK.